

Zoals reeds overwogen, beroept de werf zich voor de toepasselijkheid van die Cebosine-voorwaarden dan ook alleen nog maar op een toepasselijk zijn ervan krachtens bestendig gebruikelijk beding. Het komt ondergetekenden echter voor, dat dit beroep niet opgaat.

6. Volgens de jurisprudentie van de gewone rechter — die in een kwestie als deze wanneer zij aan hem wordt voorgelegd, het laatste woord heeft — is een toepasselijk zijn van bepaalde standaardvoorwaarden met inbegrip van een daarin voorkomende arbitrale clause krachtens een bestendig gebruikelijk beding geenszins uitgesloten. Nog daargelaten of en zo ja in hoeverre de werf in haar relaties met andere opdrachtgevers de door haar bedoelde Cebosine-voorwaarden heeft toegepast, kan het bestaan van een zodanig bestendig gebruikelijk beding evenwel niet worden aangenomen, indien het zoals hier gaat om enerzijds standaardvoorwaarden welke eenzijdig zijn vastgesteld door een organisatie van bedrijfsgenoten en anderzijds een verhouding tussen zo'n bedrijfsgenoot en een ander, die slechts sporadisch met de betreffende bedrijfstak in aanraking pleegt te komen en die niet zonder meer kan worden verondersteld met de in die bedrijfstak gebezigde standaardvoorwaarden bekend te zijn.

7. Daar komt dan in het onderhavige geval nog bij, dat er, zoals aan ondergetekenden uit eigen wetenschap bekend is, in 1962 een niet onaanzienlijk aantal werven in Nederland was, dat andere voorwaarden dan de door eiseres bedoelde Cebosine-voorwaarden gebruikte. Voorts bestaan er sinds begin 1961 naast de meervermelde Cebosine-voorwaarden de eveneens van de Centrale Bond van Schreepsbouwmeesters afkomstige Cebosine-voorwaarden ten gebruike door de z.g. zee-reparateurs, een categorie waarin eiseres, zeker voor een buitenstaander, niet zonder meer niet thuis hoort. Deze Cebosine-voorwaarden, vastgesteld door de Afdeling D van genoemde Centrale Bond, bevatten geen arbitraal beding.

8. Aan ondergetekenden ontbreekt mitsdien de grondslag voor hun bevoegdheid. Dit houdt in dat zij zich van iedere beslissing tussen partijen moeten onthouden, zodat zij ook niet de werf kunnen veroordelen tot een bijdrage in de kosten van de aan de gemeente verleende juridische bijstand.

Verklaren zich onbevoegd om van het geschil kennis te nemen.

Verstaan, dat de kosten van de procedure, waarvoor eiseres depot heeft gestort, f 2.613,75 bedragen en ten laste van eiseres komen.

SCAPTALIE RIJTSPLAN

LANDGERICHT HAMBURG

19 december 1967

Rechters: TRICHERT, SOETJES en SCHROEDER

In Nederland gewezen arbitrale vonnissen in Duitsland executor verklaard. — Contractsbevestigingen door en aan makelaar. — Art. II lid 2 Verdrag van New York.

*Aan de voorwaarden voor de erkenning volgens Art. 2 van het Verdrag is voldaan, ook wanneer die bepaling eng wordt uitgelegd.
Partijen hebben copieën van de sluitbrief van de makelaar met een ontvangst- en*

bevestiging van de overeenkomst tot arbitrage. Deze geweeste brieven

Het is niet van belang dat de brieven niet aan de wederpartij maar aan de makelaar zijn gezonden. De makelaar moet als gemachtigde worden aangemerkt voor de ontvangst van de wederzijdse wilsverklaringen, ook bij geschrift.

De aanhef van de uitspraak is niet overgenomen. De redenen voor het publiceren van uitspraken zoals deze zijn reeds eerder uiteengezet (zie A.R. 543, 1966 blz. 147, en A.R. 557, 1967 blz. 244). De ervaring leert dat de rechterlijke macht in Duitsland, waarschijnlijk mede als gevolg van de bloei van de arbitrage aldaar, welwillend tegenover buitenlandse arbitrale vonnissen pleegt te staan. De in een gelijksoortige zaak door hetschiedsgerecht van het V.I.N.I.P. in eerste aanleg en in hoger beroep gewezen vonnissen zijn hierna geplaatst. — *Red.*

Tatbestand:

Die Partijen schlossen im August 1966 einen Kaufvertrag durch Vermittlung der Maklerfirma G & Zonen NV, Amsterdam, über 500 Tonnen JAVA-TAPIOCA-CHIPS-FAQ zu 28,50 DM per 100 Kilogramm c.i.f. Rotterdam-Amsterdam. Der Vertrag kam dadurch zum Abschluß, daß die oben genannte Maklerfirma den Parteien je einen Schlußschein über den Vertrag zuschickte, der auch die Vertragsklausel enthielt:

„Arbitration in Holland in accordance with the rules and regulations of the V.I.N.I.P., Amsterdam.“

Die Parteien unterschrieben die vom Makler dem Schlußschein beigelegte Bestätigung (die Antragstellerin am 26. August 1966, die Antragsgegnerin am 29. August 1966), die wie folgt lautet:

„We confirm having received from G & Zonen N.V. Amsterdam, confirmation of purchase dated 24.8.1966 No. 4729 regarding:

about 500 mt JAVA-TAPIOCA-CHIPS-FAQ, at DM 28.50 per 100 kilos, d.w. cif Rotterdam/Amsterdam in ship's option in case a B/L will be delivered dated 1st October upto and including 31st October or DM 28.20 if a B/L will be delivered dated from 1st November upto and including 15th November 1966, October/15th November 1966 shipment, further terms and conditions as stated in said confirmation to which we fully agree.“

Diese Bestätigung schickten sie an den oben genannten Makler zurück, dem sie auch zugegangen sind. Dieser leitete die Bestätigungen nicht an die jeweiligen Vertragsparteien weiter.

Wegen dieses Vertrages kam es zwischen den Parteien zu einem Schiedsverfahren vor einem holländischen Schiedsgericht in zwei Instanzen, in welchen die Antragstellerin Klägerin und die Antragsgegnerin Beklagte war. Der Tenor des von den Herren J. H. Breevoord, C. P. Giljamse und A. J. Madsen am 22. März 1967 in Amsterdam gefällten Schiedsspruchs ist im Tenor dieses Urteils zitiert, ebenso der Tenor des in der Berufungsinstanz von den Herren H. Smit, D. A. Keller und G. Visser am 5. Juli 1967 gefällten Schiedsspruchs.

Die Antragstellerin erlangt, diese Schiedssprüche auf Grund des UN-Uebereinkommens über die Anerkennung und Vollstreckung ausländischer Schiedssprüche, in Kraft seit dem 28. September 1961, dem die Bundesrepublik Deutschland am 15. März 1961 und die Niederlande am 23. Juli 1964 beigetreten sind, für vollstreckbar zu erklären.

Die Antragstellerin beantragt, wie erkannt.

Die Antragsgegnerin beantragt,
den Antrag auf Vollstreckbarerklärung zurückzuweisen.

Die Antragsgegnerin meint, eine schriftliche Vereinbarung über die Schiedsgerichtsbarkeit im Sinne des § 2 Abs. II des UN-Uebereinkommens sei nicht getroffen worden. Ein Austausch unterschriebener Urkunden zwischen den Parteien des Kaufvertrages habe hier nicht stattgefunden, und fehle daher an einer gültigen Schiedsgerichtsabrede im Sinne des Abkommens der Vereinten Nationen.

Entscheidungsgründe:

2 [Dem Antrag auf Vollstreckbarerklärung war stattzugeben.
Gemäß § 1044 Abs. 1 ZPO ist das UN-Uebereinkommen über die Anerkennung und Vollstreckung ausländischer Schiedssprüche, dem sowohl die Bundesrepublik Deutschland als auch die Niederlande beigetreten sind, Rechtsgrundlage für die Vollstreckbarerklärung. Die formellen Voraussetzungen für die Anerkennung nach Art. 2 des Uebereinkommens liegen vor, auch wenn zu berücksichtigen ist, daß die Vorschriften eng ausgelegt werden müssen. Die beiden Alternativen des Art. 2 Abs. 2 des UN-Uebereinkommens für eine „schriftliche Vereinbarung“ entsprechen den §§ 126, 127 BGB (vgl. Bülow-Arnold, Der Internationale Rechtsverkehr, August 1916 Anm. II 3, Fußnoten 24 und 25 bei Art. 2). Ob hier die 1. Alternative vorliegt, mag zweifelhaft sein, weil die vom Makler aufgemachten Schlußschemata nicht selbst von den Parteien unterzeichnet worden sind, sondern nur von ihnen Empfangsbekanntnisse erteilt worden sind. Die Parteien haben aber Abschriften der Schlußnote des Maklers zusammen mit Empfangs- und Einverständniserklärungen an den Makler übersandt. Dieser Schriftwechsel enthält die Schiedsabrede. Es ist unerheblich, daß die Briefe nicht dem jeweiligen Gegner, sondern nur dem Makler zugegangen sind. Denn der Makler ist als zum Empfang der beiderseitigen, auch schriftlichen, Willenserklärungen der Parteien bevollmächtigt anzusehen. Die Schriftform des § 127 Satz 1 BGB und damit auch des Art. 2 Abs. 2 des UN-Uebereinkommens ist damit Genüge geschehen, daß die Briefe der Parteien, in denen eine eindeutige urkundliche Festlegung des übereinstimmenden Vertragsinhalts erfolgt ist, dem bevollmächtigten Empfänger, nämlich dem Makler, zugegangen sind. Die Unterlassung des Maklers, gemäß § 94 Abs. II HGB die jeweils von der einen Partei unterschriebene, für die andere Partei bestimmte Schlußnote dieser zu übersenden, ändert an der Gültigkeit des Geschäfts unter Berücksichtigung der Schriftform nichts, zumal dadurch nur ein Beweismittel für die Parteien sichergestellt werden soll und im übrigen auch diese Vorschrift nicht für den holländischen Makler gilt.

Soweit die Antragsgegnerin beanstandet hätte, daß keine deutsche Uebersetzung der Schiedsgerichtsvereinbarung vorlag, hat die Antragstellerin durch Überreichung einer solchen den Mangel, soweit es überhaupt einer war, behoben.

Die Kostenentscheidung folgt aus § 91 ZPO.

Da die Entscheidung nach einer mündlichen Verhandlung durch Urteil ergehen mußte, war auch § 710 ZPO anzuwenden.

L
über die Anerkennung und
Vollstreckung ausländischer
Schiedssprüche

15 maart 1967¹

Arbiters: J. H. BREEVOORD, C. P. GILJAMSE en A. J. MADSEN.

Betekenis „cif-terms for the continent“. — Specificatie van bulkgoed op assurantiocertificaat niet vereist. — Internationale usance bij gedwongen verkoop.

Koopster heeft ten onrechte aangevoerd dat er met een lijnschip vervoerd moest worden. Noch in de koopbrief, noch in Contract -T.C.F.T.A. no. 15 staat de verplichting om de goederen met een lijnschip te vervoeren.

Bij contracten afgesloten op de Europese markten voor veevoeders afkomstig uit Indonesië moet onder „cif-terms for the continent“ worden verstaan dat op z.g. liner-terms wordt geleverd, d.w.z. lossing tot aan de railing voor scheeps-rekening. Vermelding van het cognossementsnummer op het assurantiocertificaat maakt enige specificatie van in bulk vervoerde goederen mogelijk, hetgeen de positie van de koper van de assureur ten goede kan komen.

In de praktijk worden echter ten aanzien van bulkgoederen zowel certificaten met als zonder cognossementsnummer verhandeld en geaccepteerd.

Naar internationale usance moet een gedwongen verkoop plaats hebben door tussenkomst van een neutrale makelaar.

(Raadslieden van partijen: Mr. A. E. du Perron voor eiseres en Mr. H. Graandijk voor gedaagde, beiden advocaat te Amsterdam).

In overgenging nemende:

dat eiseres op 24 augustus 1966 door bemiddeling van G & Zonen N.V. te Amsterdam een gedaagde heeft verkocht:

Contract:	C.F.M. 472B
Goods:	Java Tapioca Chips, Faq
Quantity:	500 tons of 1000 kilos
Price:	DM 29.25 per 100 kilos cif to Rotterdam/Amsterdam in ship's option
Period of shipment:	as per Bill or Bills of Lading dated or to be dated September/15th October 1966 at origin
Packing:	in bulk
Payment:	nett cash against documents in Hamburg on arrival of the ship at port of discharge but if the ship shall not have arrived within 45 days from B/L date, payment, unless already made, to be made on or after the 45th day from B/L date when required by sellers
Appropriation:	within 21 days from B/L date
Special condition:	Arbitration in Holland in accordance with the rules and regulations of the V.I.N.I.P., Amsterdam;

dat bovenstaand contract werd aangediend met 500 tons per s.s. Costoula Rotterdam/Amsterdam;

¹ In hoger beroep bevestigd; zie de hiërachter opgenomen uitspraak. Het in een gelijksoortige zaak gewezen vonnis is door het Landgericht Hamburg in Duitsland executoir verklaard. — Red.